

**STERKE
LEKDIJK**

Nieuwegein

Werkatelier dijkversterking Nieuwegein Op naar een gedetailleerd ontwerp

Op donderdag 25 januari 2024 organiseerde het waterschap een werkatelier waarin we met de werkgroep terugblikten op het voorkeursalternatief en we vooruitblikten op de Planuitwerkingsfase. Ook hebben we kort stil gestaan bij de rol van de werkgroep in deze fase en is er veel gesproken over meekoppelkansen.

In de verkenningsfase was het project dijkversterking Nieuwegein onderdeel van een groter traject: Jaarsveld - Vreeswijk. Aan het einde van de verkenningsfase is het Voorkeursalternatief vastgesteld, een plan op hoofdlijnen. We werken de plannen sindsdien verder uit in twee aparte projecten: Nieuwegein en Jaarsveld-Klaphek. Dit werkatelier was het eerste werkatelier van het project dijkversterking Nieuwegein en ook gelijk het eerste werkatelier van de Planuitwerkingsfase.

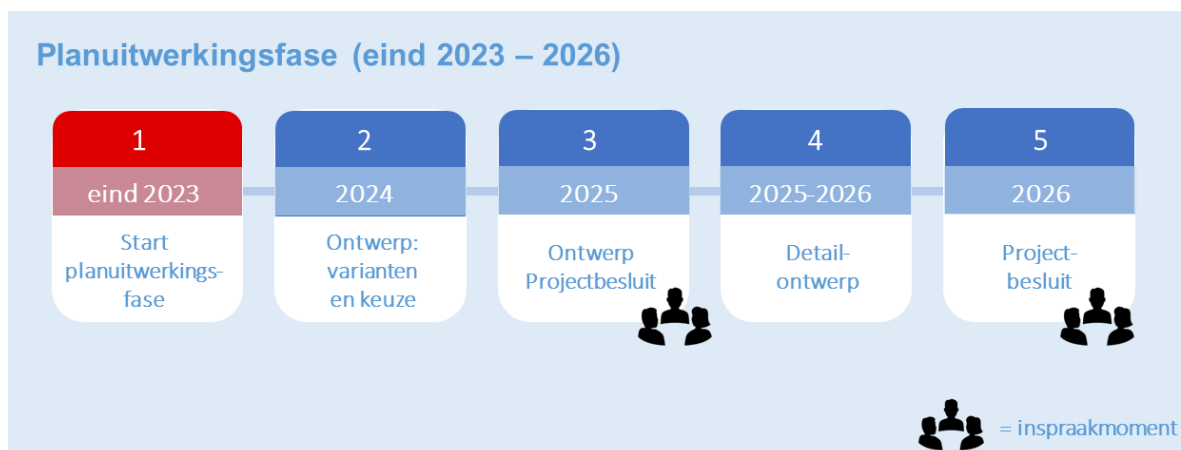
Aangezien we vanuit de dijkversterking ook starten met een nieuw projectteam vanuit het waterschap, zijn we dit werkatelier gestart met een korte kennismaking. Hierbij stelde ook de gemeente zich (opnieuw) voor, die dit werkatelier met meerdere mensen aanwezig was. We zijn daarna verder gegaan met een korte terugblik op de inhoud van het Voorkeursalternatief. Vervolgens hebben we de recente ontwikkelingen binnen het project besproken. Daarna hebben we vooruitgeblikt op de aanpak van de planuitwerkingsfase. We sloten af met de rol van de werkgroep in deze fase. Tijdens dit overleg is ook veel gesproken over meekoppelkansen.

Recente ontwikkelingen project

Het afgelopen jaar heeft het waterschap een contract gesloten voor zowel de planuitwerkingsfase als realisatiefase met aannemer van Oord. Een ander besluit dat het afgelopen jaar genomen is, is dat de renovatie van de Oude Sluis mee wordt genomen in de dijkversterking. In de verkenningsfase van het project, kwam de renovatie van de Oude Sluis naar voren als meekoppelkans. Zowel de bruggen, de elektra, als het metselwerk zijn toe aan groot onderhoud. Bovendien zijn voor de dijkversterking maatregelen nodig aan de sluisdeuren en de bodem. Door niet alleen de werkzaamheden voor de dijkversterking, maar ook de renovatiewerkzaamheden mee te nemen in het project kan het werk efficiënt worden voorbereid en kunnen we de periode dat er gewerkt wordt aan de Oude Sluis verkleinen.

Vooruitblik planuitwerkingsfase

In de planuitwerkingsfase werken we het Voorkeursalternatief verder uit tot het detailniveau dat nodig is voor de formele besluitvorming en de vergunningen. Hiervoor doorlopen we een aantal wettelijke procedures, waaronder het vaststellen van het projectbesluit waarop formeel ingesproken kan worden. Om te komen tot dit projectbesluit doorlopen we een aantal stappen zoals weergegeven in onderstaand figuur.

Met de werkgroep klankborden we elke stap in dit proces. Er worden regelmatig gebiedsbrede bijeenkomsten en demodagen georganiseerd. Ook vinden er individuele gesprekken plaats met eigenaren op wiens grond maatregelen gepland zijn. Vanaf 2025 worden ook de gesprekken over de grondverwerving opgestart. Het komende jaar zullen verschillende onderzoeken gedaan worden ter plaatse van de dijk en de sluis, zoals onderzoek naar de bodemopbouw en kwaliteit en ecologisch onderzoek. De onderzoeksresultaten hebben we nodig voor de detaillering van het ontwerp.

Voor de korte termijn hebben we met de werkgroep doorgenomen wat er aan zit te komen wat betreft communicatie met de omgeving en werkzaamheden in het gebied.

Rol werkgroep

Waar in de Verkenningsfase de rol van de werkgroep meer verkennend is en er in de groep breed wordt gesproken over het plan op hoofdlijnen en mogelijke meekoppelkansen, verschuift de focus in de planuitwerkingsfase naar meer keuzes maken en het detailleren van het ontwerp. Bij het detailleren van het ontwerp verschuift de focus hierbij naar meer individuele belangen die worden besproken aan de keukentafel met direct belanghebbenden.

Desalniettemin blijft er vanuit de project een sterke behoefte aan de samenwerking met werkgroep voor een nadere kennismaking met het gebied, het doorgeven van signalen uit de omgeving en het

functioneren als klankbord voor het projectteam. De aanwezigen van de werkgroep hebben tijdens het overleg unaniem aangegeven door te willen gaan in de planuitwerkingsfase, waar we als projectteam heel dankbaar voor zijn! Tijdens dit overleg zijn we er niet aan toe gekomen om gezamenlijk thema's te formuleren die we willen bespreken in de werkateliers. Daar gaan we de volgende keer mee aan de slag. Thema's waaraan gedacht kan worden zijn meekoppelkansen, inrichting openbare ruimte, planning, bereikbaarheid, communicatie en voorkomen schade.

Met de klankbordgroep hebben we aan het begin van deze planuitwerkingsfase (opnieuw) de basisafspraken van de werkateliers doorgenomen zoals opgenomen in het kader hiernaast. Ook hebben we het over de compleetheid van de werkgroep gehad, ook met het oog op de renovatie van de Oude Sluis die nu wordt meegenomen door het projectteam. Het wijkplatform Vreeswijk geeft aan dat zij ook het Ondernemers Committee Vreeswijk (OCV) vertegenwoordigen en de bewoners langs de Oude Sluis vertegenwoordigd en dat uitbreiding wat hun betreft daarom niet nodig is.

- We creëren met elkaar een veilige sfeer waarin iedereen zijn mening kan geven ook al is die soms tegenstrijdig aan de mening of het belang van de ander
- Alle deelnemers en disciplines worden gelijkwaardig behandeld
- De werkgroep heeft geen beslissingsbevoegdheid en de adviezen van de werkgroep zijn niet bindend
- Verslagen van de werkgroep bijeenkomsten worden na goedkeuring van de werkgroep gedeeld op de website
- Individuele situaties en belangen worden besproken in individuele gesprekken met de belanghebbenden
- Belangenverenigingen mogen bij verhindering van het vaste contactpersoon een plaatsvervanger sturen

Meekoppelkansen

Tijdens het overleg is veel gesproken over meekoppelkansen die in de Verkenningsfase door leden van de werkgroep zijn ingebracht. Zo vroeg het wijkplatform Vreeswijk om een update over de volgende meekoppelkansen:

- Schotbalkenloods Oude Sluis

In de planuitwerkingsfase zijn meerdere ideeën ingebracht door het wijkplatform over medegebruik van de schotbalkenloods. Tijdens de looptijd van de dijkversterking wil het projectteam de ruimte ook incidenteel gebruiken om de plannen laagdrempelig te delen met de omgeving.

Reactie waterschap: Tijdens de looptijd van de dijkversterking ziet het waterschap mogelijkheden om de schotbalkenloods beschikbaar te stellen voor tentoonstellingen en concerten, in afstemming met het projectteam van de dijkversterking die de ruimte ook incidenteel wil gebruiken. Na afronding van de dijkversterking wordt de functie van de schotbalkenloods opnieuw beschouwd en wordt ook breder naar ideeën gekeken zoals een theehuis.

- Klompenpad uiterwaarden (pontje tot Beatrixsluizen)

Reactie waterschap: Het waterschap stelt haar beheerpad (waar aanwezig) beschikbaar als wandelpad, maar is geen beheerder van wandelpaden. De komende tijd zal in samenspraak met gebiedspartners en rekening houdend met ieders belangen gekeken worden of dit mogelijk is.

- Aanlegsteiger kleine cruiseschepen

Reactie waterschap: Dit wordt vanuit HDSR niet als koppelkans meegenomen zoals ook beschreven in Voorkeursalternatief. Als het wijkplatform Vreeswijk hier mee verder wil dan moet dat verder met de gemeente Nieuwegein uitgewerkt gaan worden. Binnen gemeente lijken daar niet direct financiën voor te zijn en staat het ook niet op de agenda.

- Uitkijktoren kazemat

Reactie waterschap: Er zijn geen directe synerchiekansen voor de meekoppelkans kazemat met de dijkversterking. De provincie Utrecht pakt het opknappen van de kazemat -in samenwerking met de gemeente- als losstaand project op. Er wordt door hen contact gezocht met het wijkplatform om de wensen en het voorstel ten aanzien van de kazemat te bespreken. De aansluiting van het

wandelpad op de kazemat wordt nog wel als meekoppelkans verder verkend binnen de dijkversterking (zie bullit klompenpad).

Overige meekoppelkansen die besproken zijn:

- Wandelpad van Jaarsveld tot Beatrixsluizen. Voor wandelaars is op dit traject langs de Lek nu geen wandelpad en moet je over de weg lopen, waarbij veiligheid een groot issue is. Hoe wordt de afstemming over de meekoppelkansen om hier een wandelpad aan te leggen geborgd, nu het project is opgeknipt? Fijn als hier integraal naar gekeken kan worden.
Reactie waterschap: Aangezien dit een trajectoverstijgende wens is zullen we contact opnemen met de omgevingsmanager van Jaarsveld-Klaphek hoe hiermee om te gaan. Verder zie reactie klompenpad .
- Uniforme weginrichting buitengebied. Hoe staat het ermee? Is er nog ruimte om dit bestuurlijk op de agenda te zetten en zo ja waar?
Reactie gemeente en waterschap: Samen met de andere gemeentes (van Schoonhoven tot Amerongen), de provincie en het waterschap is de afgelopen jaren gesproken om een uniforme weginrichting voor elkaar te krijgen. Het voorstel dat is uitgewerkt is een uniforme weginrichting in het buitengebied ten oosten van de Beatrixsluizen en ten westen van de Beatrixsluizen. Dit is helaas niet volledig gelukt. De gemeente Houten heeft besloten af te wijken van dit voorstel en voor een fietsstraat te gaan. De uitkomst hiervan is beschreven in het beeldkwaliteitsplan, zoals op 31 januari gedeeld op de website van HDSR. De weginrichting in het deelproject Nieuwegein wordt de komende tijd nog uitgewerkt omdat dit geen onderdeel uitmaakt van het buitengebied.
Reactie werkgroep: Werkgroep geeft advies om toch nog een keer te proberen om in het buitengebied een uniforme weginrichting te realiseren (behalve special Vreeswijk cq woongebied). Voor eenduidigheid bij weggebruikers en gerelateerde veiligheid is dat belangrijk. Werkgroep vraagt of de Provincie hier toch een regierol in kan gaan vervullen.
- Inrichting Bossenwaard. Wat zijn de plannen?
Reactie waterschap: De provincie Utrecht heeft ideeën om de Bossenwaarden beter te laten functioneren als natuurgebied. Dit betreft geen grote aanpassingen. De werkzaamheden zullen los van de dijkversterking worden uitgevoerd en dus niet door het waterschap. Bij de volgende bewonersavond zullen we de provincie Utrecht verzoeken om aanwezig zijn om vragen hierover te beantwoorden.
- Verplaatsen verkeersdrempel voorhavendijk Koninginnensluis. Nemen jullie dit mee? Nu veel trillingen en geluidsoverlast. De wens is om deze op te schuiven, verder weg van bebouwing.
Reactie waterschap en gemeente: Wanneer de dijkversterkingsopgave in meer detail is uitgewerkt kijkt het waterschap of de weg hier opengebrouwen wordt en deze mee kan als meekoppelkans in de dijkversterking. De gemeente onderzoekt in dat geval of het vanuit verkeerskundig oogpunt wenselijk is om deze te verplaatsen.
- Het zou mooi zijn als er eenrichtingsverkeer voor (vracht)auto's zou worden ingesteld vanaf verzorgingshuis Vreeswijk tot aan de Emmabrug. Dit zou voor de belasting van- en trillingen in de voorhavendijk alsmede veiligheid fiets- en wandelroute een aanzienlijke verbetering zijn.
- Het uniformeren en vernieuwen van de informatieborden. Goed als jullie dat mee zouden nemen.
Reactie waterschap: Deze meekoppelkans stond al genoteerd en wordt in de planuitwerkingsfase verder verkend.

Reacties werkgroep

In algemene zin hebben we gehoord dat het prettig is om na een periode van stilte weer betrokken te zijn en een update over het project te krijgen. De werkgroep denkt graag verder mee in de planuitwerkingsfase. Wel is er behoefte aan duidelijkheid over meekoppelkansen, wat goed past binnen de aard van de planuitwerkingsfase waarin keuzes gemaakt moeten worden. Hieronder zijn de belangrijkste observaties en aandachtspunten uit het overleg samengevat (voor zover deze niet hierboven al genoemd zijn). Waar mogelijk geven we ook aan hoe we hier mee om zullen gaan:

- Fijn dat de gemeente erbij is! De gemeente mag zichtbaarder zijn in dit proces. Ziet de gemeente de dijkversterking wel als kans?

Reactie gemeente: Zeker! Het waterschap is hierin als vooruitgeschoven post in gesprek geweest met jullie, maar wij denken op de achtergrond zeker mee. Zo hebben we de visie Vreeswijk en Water laten opstellen en kijken we, met de beperkte middelen die we hebben, waar we kansen voor de openbare ruimte kunnen pakken. Zo willen we bijvoorbeeld de openbare ruimte bij het sluishoofd van de Rijkshulpschutsluis graag verbeteren.

Reactie waterschap: We stellen voor dat de gemeente ook aanwezig is op de bewonersavond zodat zij kunnen delen over hun plannen.

- Tip: betrek het LEU (Landgoed Erfgoed Utrecht) bij de afstemming over de wandelpaden.
- Tip: communiceer goed over hoe het er straks uit komt te zien. Je gaat toch werken aan een historisch dorpsgezicht.

Reactie waterschap: De geplande verticale constructies zullen niet zichtbaar zijn want deze komen onder de grond. De afwerking aan de oppervlakte zullen we in beeld laten brengen door onze landschapsarchitect.

- Het wijkplatform Vreeswijk geeft aan dat zij graag zien dat in de timing van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met de verschillende activiteiten die in Vreeswijk worden georganiseerd en dat dit als contracteis mee wordt gegeven aan de aannemer.

Reactie waterschap: we zullen dit als wens opnemen en komen hier bij het DO op terug.

- Tip: gebruik de wijkbladen Beugelaer en wijknieuws om breder nieuws te delen over het project met de gemeenschap.
- Tip: naast t Laantje in Vreeswijk is er bij winkelcentrum Hoogzandveld ook een buurthuis waar je inloopspreekuren kunt organiseren.
- Tip: benader de vve's en woningcorporaties van de flats langs de Lekboulevard.
- Tip: ga ruim om met monitoring trillingen en schades.
- Tip: geef concrete informatie op bewonersavonden.
- Tip: stem structureel af met het projectteam van Rijkswaterstaat dat de Koninginnensluis renoveert.

Reactie waterschap: Dat gebeurt al. We hebben terugkerende overleggen met de provincie, gemeente en Rijkswaterstaat (team renovatie Koninginnensluis).

- Wijkplatform Zandveld, Hoogzandveld en Lekboulevard geeft aan dat de kwaliteit van de Bossenwaard door de vele honden die er worden uitgelaten erg in het gedrang komt.
- Verschillende leden van de werkgroep hebben aangegeven dat zij de nieuwe projectleden van de dijkversterking graag mee naar buiten nemen voor een nadere kennismaking met het gebied. Voorstel is om dit in maart/april te gaan doen. Deze werkgroepleden worden hier binnenkort over benaderd door het waterschap.

- Kunnen de provincie en Rijkswaterstaat aansluiten bij de werkateliers?

Reactie waterschap: we hebben het nagevraagd en zowel Rijkswaterstaat als de provincie geven aan dat zij willen aansluiten wanneer er onderwerpen op de agenda staan waar zij een belangrijke rol in hebben.

Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst is voorzien in mei (later toegevoegd: dit verschuift naar juni). Dan willen we ons focussen op de meekoppelkansen en een lijst met thema's opstellen die de werkgroep graag gezamenlijk bespreekt. Heeft u tussentijds nog vragen? Stelt u ze dan gerust aan Jan-Willem Vrolijk (jan-willem.vrolijk@hdsr.nl | 06-05068498) of Miriam Duijkers (miriam.duijkers@hdsr.nl | 06-11614726). Ook wanneer u suggesties heeft voor de vorm of inhoud van de volgende bijeenkomst horen wij dit graag van u.